

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.84

Hely

Idő

4 1903 II

Személy

Helyszám

Szerző Bartha M.

Cím Budapest tűzrendészete.

Forrás: Magyarország

Bp.

1903

VIII/26

(Köt. v. füz.)

Budapest tűzrendészete.

Budapest, augusztus 25.

Nem tudok egyébre gondolni, mint arra a szivetrázó tűzkajasztrófára, mely tegnap este történt. Emlékemben megújul a jajveszékelés, a rémes izgalom, a halálugrások szörnyű sorozata és az a mérhetetlen kétségbeesés, mely az áldozatokat elfogta, midőn arra határozták magukat, hogy vagy bennéjjenek, vagy leugorjanak négyemelet magasságból az utcára.

De minél sötétebb képeket rajzol lelkemre a részvét, annál élénkebben kérdezem: szabad volt-e ennek megtörténni? Lehetséges-e, hogy világvárosi fejlődésnek indult fővárosunk forgalmi gerincoszlopának közepén, az alkonyatnak óráiban, mikor még a vacsora ideje sem következett el, mikor még valamennyi üzlet nyitva áll, mikor az utcák legmozgalmasabbak és pihenőre nem tért még senki: lehetséges-e, szabad-e, hogy ilyen központi helyen és ilyen időben, egy villamszikra következtében, izzó villamvezeték miatt, borzasztó tűzkohóvá változzék egy négyemeletes ház és lehetetlenné váljék a benlakók menekülése?

A borzalmaknak ama pillanataiban, mikor tízezerekre menő sokaság mentési láztól elfogódva látta a tűzvörös

ablakokban megjelenő áldozatokat: kárhoyztató szavak hallatszottak a tűzoltóság ellen. Későn érkeztek, nem jöttek kellő felszereléssel, a mentő létrákkal is elkéstek, apró, kis ponyvákat hoztak, melyekkel a halálugrásokat felfogni nem lehet. Van-e alapja ennek a kárhoyztatásnak? — nem tudom. Csak annyit tudok, hogy a tűzoltók főparancsnoka szakmájához értő, buzgó, lelkiismeretes és haláltusákban edzett férfiú. Es tudom a fővárosi tűzvészek krónikájából, hogy tűzoltó legénységünk hősiességgel szokott a halál torkába rohanni. Éppen ezért mindaddig tartózkodom a kárhoyztalástól, míg az alapos vizsgálat terhelő adatokat föl nem mutat. Korunk leghasznosabb, legvittezebb, legértékesebb katonája a tűzoltó. Csekély zsold és kevés elismerés mellett mindig arra áll készen, hogy tűzhalálba rohanjon másokért. Csodálkozom, hogy lapjainknak nincs állandó rovatuk azon nemes adományok közlésére, melyek a tűzoltók számára küldetnek. Mindennap azzal kellene lehajtani fejünket, hogy nyugodalmunkat a tűzoltóknak köszönjük.

A nyilvánosságra került adatok alapján merem állítani, hogy a tűzoltóság nem tehetett egyebet, mint amit tett és nem menthetett meg többet, mint amit megmentett. Hét óra előtt tíz perczzel

pattant ki az első szikra a földszinten és hét óra után tíz perczzel már lángokban volt az egész első emelet, az

egész udvar, az egész pincze. Hét óra harmincz perczkor már égett mind a négy emelet és az egész fedélszék. Olyan tűzroham volt ez tehát, amelyet emberi erő sem föltartóztatni, sem mérsékelni nem képes.

Azonban lehetetlen nem foglalkozni azzal az okkal, mely a tűzvésznek ezt a rettenetes gyors elharapózását lehetővé tette. És idáig jutva, lehetetlen haragra nem lobbanni a tűzrendészet könnyelmű, lelkiismeretlen és tudatlan kezelése miatt.

Ime, a város központján, egy négyemeletes házban, a Népszínház és a legnagyobb kórház tözsomszédságában engedélyt adnak egy nagyméretű norinbergi áruraktár berendezésére. A legtöbb áru könnyen gyuladó anyagból van. Fából, szalmából, nádból, papirból, lenge szövetekből készült a legtöbb áru. Raktáron áll gyufa, rakéta és celulose gyártmány, tehát robbanó tárgyak.

Ez a tűzvész raktár elfoglalja az egész földszintet, az egész pinczét, az egész első emeletet, a második emelet felerészét, az egész udvart egy üvegkioszkban és elfoglalja még a kapualját

is. Ilyenformán az egész ház egy tűzfészek.

Kicsoda vizsgálta meg valaha ezt a berendezést tűzrendészeti szempontból? Kicsoda adott arra engedélyt, hogy az üzlettulajdonos még az udvart is tűzfészekké alakítsa át? Kicsoda adott engedélyt arra, hogy az üzlettulajdonos egyenesen elzárja a menekülés egyetlen útját, a kapuközt? Az építési szabály megrendeli, hogy egyik szomszédos ház ne ragasztassék a másik ház tűzfalához, hanem mindenkinek legyen külön tűzfala. Kicsoda adott engedélyt arra, hogy a kettős tűzfal áttöréssék két ajtóval és a szomszéd ház első emelete is tűzveszélyes raktárrá alakíttassék át? És kicsoda adott engedélyt arra, hogy a földszinten levő raktárhelyiségből fából készült lépcsők vezessenek az emeleti áruraktárba és az egész helyiséget fából készült galleriák vegyék körül?

A második, harmadik és negyedik emeleten levő lakókra mesterségesen sem lehetett volna ennél veszélyesebb csapdát készíteni. Előre kiszámíthatta akárki, hogyha tüzet fog a raktárak bármelyik pontja: a menekülés merő lehetetlenség. Kicsoda adott hát ilyen tűzveszélyes házban lakhatási engedélyt? Elszörnyed az ember, ha ezekre a részletekre gondol.

Mikor nálunk *egy* hivatalos hely megüresedik, *ezer* ember versenyez érte. De mikor a kötelességek hü teljesítésére kerül a sor: *ezer* közül csak *egy* található.

Ennek a szörnyü katasztrófának be kellett következni. Ha a raktárt meg sem gyújtotta volna a villamos-vezeték, hát meggyújtotta volna egy szivarvég, egy gyufaszál, egy szikra a kályhából. És a

szerencsétlen lakóknak az volt a sorsuk, hogy vagy benn égjenek, vagy a kövezeten zuzódjanak össze. Végzetes törvénye ez az oknak és az okozatnak. A halottak némák. De mi okuljunk és ezentul kezeljük a tűzrendészetet becsületesen.

Bartha Miklós.

Forrás:

(Hely)

(Idő)